

หัวข้อวิทยานิพนธ์

การศึกษาและพัฒนาารูปแบบผลิตภัณฑ์หัตถกรรม
ของที่ระลึกจากผ้าทอชาวไทยทรงดำ จังหวัดเพชรบุรี
ศิริรัชชญ์ ศิริพันธ์บุผา

ชื่อนักศึกษา

44064816

รหัสประจำตัว**ปริญญา**

ครุศาสตรบัณฑิต สาขาบริหารการศึกษามหาบัณฑิต

สาขาวิชา

เทคโนโลยีผลิตภัณฑ์หัตถกรรม

อาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. เลิศลักษณ์ กลิ่นหอม

อาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ร่วม

รองศาสตราจารย์ อุดมศักดิ์ สาริบุตร

รองศาสตราจารย์ นพคุณ นิสามณี

บทคัดย่อ

การศึกษาและพัฒนาารูปแบบผลิตภัณฑ์หัตถกรรมของที่ระลึกจากผ้าทอชาวไทยทรงดำ จังหวัดเพชรบุรี ครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) ศึกษาลักษณะเฉพาะงานหัตถกรรมผ้าทอชาวไทยทรงดำ จังหวัดเพชรบุรี (2) ศึกษาความต้องการรูปแบบผลิตภัณฑ์หัตถกรรมของที่ระลึกจากผ้าทอชาวไทยทรงดำจังหวัดเพชรบุรี (3) เพื่อออกแบบและพัฒนาผลิตภัณฑ์หัตถกรรมของที่ระลึกจากผ้าทอชาวไทยทรงดำจังหวัดเพชรบุรี (4) เพื่อศึกษาความคิดเห็นของผู้จำหน่ายและผู้สนใจที่มีต่อผลิตภัณฑ์หัตถกรรมของที่ระลึกจากผ้าทอชาวไทยทรงดำจังหวัดเพชรบุรี ที่ออกแบบและพัฒนา

ผู้ให้ข้อมูลที่ใช้ในการวิจัย คือ ช่างทอผ้าชาวไทยทรงดำจังหวัดเพชรบุรี จำนวน 30 คน ผู้จำหน่ายผลิตภัณฑ์หัตถกรรมของที่ระลึกจากผ้าทอชาวไทยทรงดำจังหวัดเพชรบุรี จำนวน 10 คน และผู้สนใจผลิตภัณฑ์ จำนวน 200 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้เป็นแบบสัมภาษณ์และงานวิจัย แบ่งออกเป็น 3 ขั้นตอน คือ แบบบรรยายผล การวิเคราะห์ข้อมูลด้วยค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยสรุปว่า**1. ลักษณะเฉพาะของงานหัตถกรรมผ้าทอชาวไทยทรงดำ จังหวัดเพชรบุรี**

1.1 ช่างทอผ้าโดยส่วนใหญ่เป็นหญิง โดยมีอายุ 25-30 ปี ร้อยละ 20.00 อายุ 36-45 ปี ร้อยละ 40.00 อายุ 46-55 ปี ร้อยละ 30.00 และมากกว่า 56 ปี ร้อยละ 10.00 โดยมีประสบการณ์ในการทอผ้าน้อยกว่า 5 ปี ร้อยละ 20.00 5-10 ปี ร้อยละ 73.00 และมากกว่า 10 ปี ร้อยละ 07.00

1.2 ลักษณะเฉพาะของผ้าทอชาวไทยทรงดำ วัสดุที่ใช้ส่วนใหญ่เป็นฝ้ายรองลงมา คือไหม มีศิลปการตกแต่งผ้า 2 ประเภท คือ การปะผ้าและการปักผ้า สีหลักที่ใช้ในการตกแต่งมี 4 สี คือ เขียว ขาว แดง และเหลืองหรือส้ม รูปแบบการทอผ้าเป็นผืน มีการย้อมฝ้ายด้วย 2 สีหลักคือ สีคราม และสีคำ ตกแต่งด้วยวัสดุ เงินและกระจก

2. ความต้องการรูปแบบผลิตภัณฑ์หัตถกรรมของที่ระลึกจากผ้าทอชาวไทยทรงดำจังหวัด เพชรบุรี ของผู้จำหน่าย

2.1 ผู้จำหน่ายผลิตภัณฑ์หัตถกรรมของที่ระลึกจากผ้าทอชาวไทยทรงดำมีความ ต้องการรูปแบบผลิตภัณฑ์หัตถกรรมของที่ระลึกในสัดส่วนที่ต่างกันอย่างไรเห็น ได้ชัด โดยมีความ ต้องการของที่ระลึก ประเภทเครื่องใช้บนโต๊ะอาหารมากที่สุด ร้อยละ 90.00

2.2 ผู้จำหน่ายผลิตภัณฑ์หัตถกรรมของที่ระลึกจากผ้าทอชาวไทยทรงดำมีความ ต้องการผสมผสานผ้าทอชาวไทยทรงดำร่วมกับวัสดุอื่น ใช้ร่วมกับโลหะเงินร้อยละ 30.00 กระจก ร้อยละ 60.00 กะลาร้อยละ 10.00

3. ออกแบบและพัฒนาผลิตภัณฑ์หัตถกรรมของที่ระลึกจากผ้าทอชาวไทยทรงดำจังหวัด เพชรบุรี

การประเมินรูปแบบผลิตภัณฑ์หัตถกรรมของที่ระลึกจากผ้าทอชาวไทยทรงดำ พบว่า ผู้ทรงคุณวุฒิทั้ง 3 ท่าน เลือกแบบที่จะนำมาผลิต ได้แก่ รูปแบบที่ 5 ซึ่งโดยภาพรวมอยู่ในระดับที่ มากที่สุด ($X = 4.44$) ซึ่งมีลักษณะเหมาะสมทางด้านประโยชน์ใช้สอย ด้านกรรมวิธีการผลิต และ ด้านการออกแบบ

4. ศึกษาความคิดเห็นของผู้จำหน่ายและผู้สนใจที่มีต่อผลิตภัณฑ์หัตถกรรมของที่ระลึกจาก ผ้าทอชาวไทยทรงดำจังหวัดเพชรบุรี ที่ออกแบบและพัฒนา

พบว่าผู้สนใจ และผู้จำหน่ายมีความคิดเห็นผลิตภัณฑ์หัตถกรรมของที่ระลึกจากผ้า ทอชาวไทยทรงดำ ที่ออกแบบและพัฒนาแล้ว ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($X=3.79$) เมื่อพิจารณาราย ด้านรวมพบว่า ด้านความสวยงามมีความเห็นอยู่ในระดับมาก ($X=3.89$) ด้านหน้าที่ประโยชน์ใช้ สอยมีความเห็นอยู่ในระดับมาก ($X=3.68$) ด้านแสดงลักษณะเฉพาะถิ่นมีความคิดเห็นอยู่ในระดับ มาก ($X=3.80$)

Thesis Title	Study and Development of Souvenir Handcraft Product Thai Song Dam Textile in Phetchaburi
Student	Miss. Sirithan Siriphanbubpha
Student ID.	44064816
Degree	Master Of Science in Industrial Education
Programme	Industrial Design Technology
Year	2006
Thesis Advisor	Assistant Professor Dr. Lertlak Klinhom
Thesis Co- Advisor	Associate Professor Udomsak Saributr Associate Professor Noppakun Nisamanee

ABSTRACT

The main purposes of this research were to study the specific characteristics and the souvenir features needs of handicrafts as well as to study and develop souvenir handcraft product “Thai Song Dam” textile in Phetchaburi. Last, this research also covered the opinions from both the producers and the users on the existing products.

The total population of this study was 240 people, divided into three groups that were 30 “Thai Song Dam” textile clothes makers, 10 retailers, and user 200 users.

This data was collected by interviewing and surveying their opinions. There was three methodologies used in analyze this study i.e. description analysis, percentile and mean, and standard deviation.

The results of this research were as follows:

1. The primary materials used in “Thai Song Dam” textile clothes were cotton and silk. In this place, the two typical decorated for the fabric were stickiness and embroidery mixed with 4 major colors i.e. green, white, red, and yellow or orange. Furthermore, those materials were made to the fabric sheet with dyeing indigo in and black and decorating with pieces of silver and mirror.

2. Obviously, the need of clothes was 10 percents where as that of dinning accessory was 90 percents. Also, the makers needed to decorate the textile with silver at 30 percents, mirror at 60 percents, and coconut shell at 10 percents.

3. From estimating 6 handicrafts' characteristics and the specialists of materials, production, and design, in terms of product design, and product development, they would consider a production and design, and materials respectively

4. New product needed to focus on beautiful, utilize and unique design.